

Pristaši Huerta aretirani v Zed. drž. — Kredit farmarjem.

COOLIDGE DRŽI ROKE PROČ OD MEHIKE. — AMERIŠKA VLADA NE BO DOPUSTILA UVAŽATI OROŽJE V MEHIKO. — KOLUMBOVI VITEZI PREDLOŽIJO DOKAZE O SVOJIH TRDITVAH.

Paul Smiths, N. Y. — Predsednik Zed. držav Coolidge, izjavlja, da bo držal roke proč od Mehike. To se pravi, da bo pustil še na dalje, pobijanje Amerikancev po mehiških banditih. Čitali smo zadnje čase o proti-ameriškem gibanju v Mehiki, pa tudi, da so banditi pomorili kar cele družine — ameriške državljanje in odnesli seboj kar jim je prišlo pod roko. Ameriška vlada je poslala v Mehiko noto za noto, na katere se pa mehiška vlada ni ozirala, temveč po svoje še dalje delala, kakor še zdaj dela. — In Amerika — Stric Sam drži roke križem.

Izvozna prepoved orožja iz Zed. drž. v Mehiko, ostane še dalje v veljavi. Gotovo pa je, da se bo v zvezi s prepovedi še za naprej, kakor se je doslej, orožje v Mehiko vtihotapljal po skrivnih potih, za katere vedo voditelji upornega gibanja.

Državni tajnik Kellogg, ki se je zadnje dni nahajal pri Coolidgeu v poletni Beli hiši trdi, da se Amerikancem v Mehiki ne godi krivica. Vrhovni načelnik Kolumbovih viteзов, James A. Flaherty, bo pa dokazal, da je resnica kar trdi, namreč godila se je in se še godi krivica ameriškim državljanom v Mehiki.

Mexico City, Mehika. — V ponedeljek je bilo več članov Katoliške lige, največ žensk aretiranih, vzrok ni naveden, sicer je pa itak dovolj, da so člani katoličani, ker biti katoličan je že prestopke v Mehiki. Mnogo jih zdaj ječi po ječah in čakajo obsodbe radi "izdajstva."

Poročilo tudi pravi, da se revolucionarno gibanje širi izven mehiške meje. V Ameriki so aretirali več pristavev, revolucionarjev, de la Huerta, ki nameravajo prevreči Callesovo vlado.

Naravno je, da vsa ta revolucionarna gibanja zvrtačo na rovaš katoličanov, glede nato je vlada izdala ukaz preiskati hiše katoličanov, niso pa ničesar našli.

POTRES V ANGLIJI.

London, Anglija. — V srednjem delu Anglije so občutili v nedeljo močne potresne sunki. Treslo se je daleč na okoli južno do Bernet, le deset milj od Londona. Glavno mesto ni bilo prizadeto. Tudi del Valeške je bilo prizadeto. Najhujše je bilo v okolici Birminghama in Hereforda. V nekaterih hišah je padel omet s stropa. Zvonovi po cerkvah so začeli zvoniti. Ljudstvo je bežalo na prosto in le s strahom se je vrnilo v domovja, dolgo zatem, ko se ni več treslo.

AVTOMOBILSKA NESREČA; 4 MRTVI.

Kenvil, N. J. — Štiri osebe so bile mrtve in dve ranjene, vozeča se v avtomobilu, v katerega je zadel osební vlak Lackawanna železnice na križišču. Mrtva sta oče in mati, ter dvoje njunih otrok.

S KONVENCIJE KSKJ.

Konvencija v polnem teku. — Poverilni odbor gotov s svojim delom. — Razne stvari.

Pittsburgh, Pa. (Izv.) — Konvencija, ki se je otvorila v ponedeljek, je v polnem teku. Konvencijo se je otvorilo na prav krasen način, kakor se to za katoliško organizacijo spodobi. Najprvo se je ves glavni odbor in vsa delegacija udeležila v ponedeljek zjutraj sv. maše za dušnice, ki jo je daroval Rev. J. J. Oman, duhovni vodja K.S. K.J., ob azistenci Rev. J. M. Trunka kot dijakona in Rev. James Černeta kot subdijakona.

Po maši se je otvorilo prvo zborovanje, kakor že poročano. Poverilni odbor je zgotovil svoje delo dopoldne in je poročal popoldne glede poverilnic. Delegacija je nato postala pravomočna in XVI. konvencija K.S. K.J. je pričela z rednim programom.

Na konvenciji je 132 moških in 42 žensk, ki zastopajo interese krajevnih društev KSKJ.

Na tej konvenciji se nahaja doslej 7 slov. duhovnikov, ki so: Rev. J. J. Oman kot duhovni vodja KSKJ., Rev. J. M. Trunk, član gospodarskega odbora, Rev. A. Moder, Rev. James Černe, Rev. K. Cverčko, Rev. John Plevnik, Rev. J. Ponikvar, kot delegatje krajevnih društev. Priti imata pa še dva: Rev. K. Zakrajšek in Rev. A. Pinač.

Konvencija obeta biti zanimiva. Doslej so se vršila le razna pripravljavanja in formalnosti za otvoritev konvencije. Danes, v ponedeljek popoldne pridejo na vrsto razna vprašanja.

Najvažnejša vprašanja, ki jih ima rešiti konvencija, so: sprememba imena in jednotin dom. Pri teh dveh vprašanjih se pričakuje živahnih debat. Kako bota ta dva vprašanja izpadla na glasovanju, je težko uganiti, ker sta obe struji "za" in "proti" skoro enako močni.

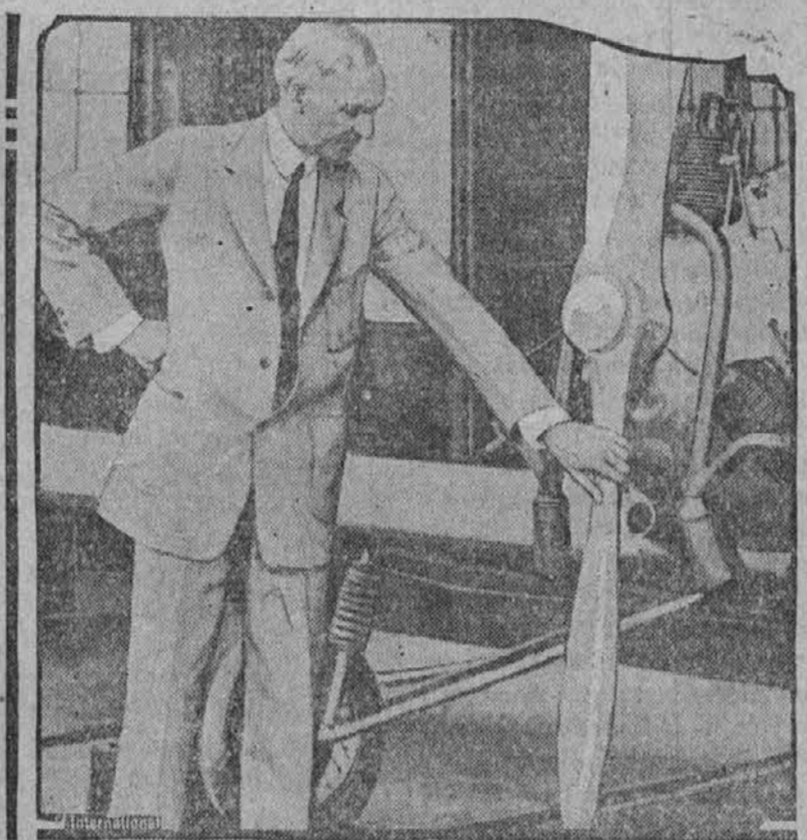
V nedeljo je bilo ves dan oblačno. V ponedeljek zgodaj zjutraj je začel dež, ki je padal stalno do 9. ure dopoldne. Sonce se le redkoma pokaže izza oblakov. Ne vemo, je temu vzrok večni leni dim, ki se plazi nad velikim Pittsburghom ali je to krivdo pripisavati vremenu. Najbrže bo vzrok na obeh straneh.

Poročevalec.

NAPADALEC 13LETNE DEKLICE PO KLJUČEM.

Peoria, Ill. — V nedeljo popoldan sta dva mlada človeka, pohotneža, napadla dve deklici v starosti 13 in 15 let, policiji se je posrečilo prijeti enega, eden je pa še na svobodi. Prijeti pohotnež je 21 letni železniški službenec, Oscar N. Robinson, dobili so spečega pod nekim mostom v bližini Elmwood. Ker je oblastim znano ime drugega napadaleca, bo gotovo tudi on prišel v kratkem v roko pravici.

FORD IN NJEGOV "FLIVVER AIRPLANE."

Na sliki vidimo Henry Forda s svojim letalom, katerega je razstavil na ogled čašniškim poročevalcem ob priliki njegovega 63. rojstnega dne. Ford je rekel, da je ta stroj še v povojih, a pričakuje, da bo igral še veliko vlogo na letalnem polju

SPREMENBA MOSKOV-SKEGA REŽIMA.

Rusija bo odprta vsem potnikom, doslej je bilo le nekaterim dovoljeno bivanje v deželi. — Kamenov v vrstah opozicije.

Riga, Latvija. — Vedno novi dokazi, da se v sovjetski Rusiji nekaj kuha. Na mesto načelnika notranjega trgovinskega monopola, je bil imenovan Georgijanc, komisar Mikojan. To mesto je preje zastopal M. Kamenov, ki pa je zdaj v vrstah opozicije. To vest potrjuje moskovska "Izvestija."

Pričakujejo važnih sprememb v zunanji smernici sovjetske vlade še pred okt. t. l. Višji uradniki vidijo potrebo, da se morajo stroge naredbe proti potnikom iz drugih dežel odpraviti. Doslej, vsi potniki so bili od tozadevnega komisarijata preiskani, le malo jih je dobilo dovoljenje, da smejo delj časa ostati v deželi.

Moskva je še vedno preobljudena, stanovanja ni za dobiti. Samo uradnikov raznih sovjetskih birojev je 220,000. Marca meseca je komisar Djeržinski uvidel potrebo, da je treba varčevati tudi v tem oziru, zato je odredil, da je bilo 60,000 uslužbencev odpuščenih od dela.

PES REŠIL OTROKA PRED KLOPOTAČO.

Hood River, Ore. — Virginia Lippman, stara 5 let, se je igrala na dvorišču, poleg nje je bil domači kuček. Naenkrat pa začne pes silno lajati, in vleči z gobcem otroka za krilce. Mati otroka je postala pozorna ter pride ven in vidi veliko kačo klopotačo. Naglo popade otroka in ga nese na varno, nato pa z motiko ubije kačo.

"AMER. SLOVENEK" JE NAJSTAREJSI, A MORA POSTATI TUDI NAJVEČJI

FARMARJI DOBIJO POSOJLO.

Farmarji v Zedinjenih državah dobijo posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev. — Za prekupčevalce se vedno dela le dobro.

New York, N. Y. — Oni, ki ščitijo prekupovalnega trusta, so znali zadušiti zahtevo po kooperativnem trgu, ki bi v resnici bil velik korak do rešitve farmerskega problema. Prekupčevalci hočejo le to, da mali in srednji farmar leze v dolgove in z veseljem hlodne po ogledani kosti, ki mu jo vrže za njegove produkte.

Predsednik Coolidge se bo posvetoval z bančnimi magnati glede posojila v znesku 100 milijonov dolarjev, s katerim bi se dala "pomoč" farmarjem.

Nekateri newyorški bankirji pa pravijo, da dobijo farmarji itak dovolj kredita, toraj bi ne bili prav nič na boljšem ako se izvede Coolidgev načrt.

ELEKTRIČNA NAPRAVA PROTEKCIJA PROTI NAPADOM.

Berlin, Nemčija. — Emil Pruess, Nemeč, je iznašel napravo, s katero lahko vsako, še tako slabotno dekle, prema-ga eventualnega napadaleca. Ta nova iznajdba obstoji iz male zapestnice, podobno za-pestni uri, ki pa je spojena z drobno žico z baterijo, katero se lahko nosi v žepu. V slučaju napada, pritisne nosilec te nove iznajdbe na gumb v zvezi z napravo, napadalec bo zletel daleč proč, kajti 1000 voltov ga bo vrglo po tleh.

\$1,000,000 ZA RUSKE ŽIDE.

New York, N. Y. — Julius Rosenwald, chikaški dobrotnik, imenovan v židovski poljedelski koloniji v Rusiji. — boter, je prispeval k židovskému skladu za rekonstrukcijsko delo v vzhodni Evropi svoto \$1,000,000.

KRIŽEM SVETA.

Ženeva, Švica. — V gorovju v tukajšnji bližini se je nahajal turist Oswald Gratz, ki je, da se je zavaroval proti burji, vstopil v koč, katera pa je bila napravljena iz ledu in snega, čije streha se porušila, Gratz se ni mogel rešiti, našli so mrtvega.

Martina Ferry, O. — Eli Escott, star 63 let, je bil vedno v prepiru s svojo ženo, ki je imela dva sina iz prejšnjega zakona. V nedeljo je med preprom ustrelil ženo do smrti, oba pastorka težko ranil, pa tudi sebi je prizadjal znatne poškodbe.

Atlanta, Ga. — Jimmy Cahoun, cirkuški letalec, se je spustil s padalno napravo iz letala, ko je bil 400 čevljev visoko, je nastal vihar, drznemu letalcu je odneslo paračut, padel je na zemljo, bil je pri priči mrtve.

Genoa, Italija. — Več sto moških in žensk kopalcev je policija aretirala, ker niso imeli na sebi kopalne obleke, kakršne so predpisane. — Tu di ameriška policija bi bila lahko v tem oziru strogejša.

Washington, D. C. — Ekspert ameriških izdelkov se je podvojil od predvojne dobe, vsa znamenja pa kažejo, da bo še šlo tako dalje, eksport se bo stopnjema večal z vsakim letom.

Jackson, Mich. — Iz Toleđa so se tukaj nahajali trije mladeniči z avtom, na povratku so se pa prekučeni, dva sta ostala na mestu mrtva, eden je pa zadobil težke poškodbe.

Vancouver, B. C. — W. H. Chapman, star 73 let, se je podal 10. julija 1923 iz Milwaukee, Wis. na pot, prehodil je ta čas 16,000 milj, pisma s potrdilom ima iz vsake države v Uniji. Mož je doma iz Millington, Conn., potovanje je zdaj dokončal in se nahaja v Vancouver.

PTIČI, ŽRTVE NEVIHTE.

Danville, Ill. — V ponedeljek je strašno divjala nevihta nad zapadnim delom države Indiana, v kateri je prišlo na tisoče ptičev ob življenje. Iz Stone Bluff poročajo, da so našli na enem dvorišču nad sto mrtvih. Tega še ne pomnijo in je zagonetka, kako je prišlo do tega.

LETALSKA NESREČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada mornariška častnika sta prišla ob življenje ko sta padla s svojim morskim letalom v jezero 500 čevljev proč od kraja v bližini Great Lakes postaje. Trupla letalcev so potegnili na suho dve uri po nezgodi.

POROKA MED NEBOM IN ZEMLJO.

New York, N. Y. — Dr. Harry C. McKown, ki je bil pri letalskem oddelku na Francoskem in njegova nevesta, Miss Ruth Hord, iz Birmingham, sta sklenila, da se bosta poročila v aeroplanu v zraku 4000 čevljev visoko.

SIRITE "AMER. SLOVENEK"

Iz Jugoslavije

ORLOVSKA PRIREDITEV V ČRNOMLJU. — ŠEST ORJU-NAŠEV NAPADLO ČLANA DRUŠTVENE GODBE NA VRHNIKI. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Orlovstvo v Beli Krajini ne spi.

V nedeljo, dne 22. julija je belokranjsko orlovsko okrožje imelo svoj nastop v Črnomlju. Dopoldne okrog 11. ure so se pripeljali z vlaki bratje in sestere iz Metlike; na kolodvoru so jih čakale družine ostalih odsekov z godbo iz Črnomlja na čelu. Razvil se je sprevod po mestu do Skubičeve gostilne. Nato je bil štafetni tek na 960 metrov dolgi progi, kjer so se kosali odseki Črnomelj, Metlika, Vinica in Novo mesto, od katerih je zadnji sodeloval le pri lahki atletiki. Že takoj v začetku je bilo videti, da se bosta borila za prvenstvo novomeški in črnomeljski odsek. Zmagalo je Novo mesto, v čigar korist je odločil zlasti zadnji tekač, ki je prehitel ravno pred ciljem domačina.

Popoldne ob 2. uri so bile litanije, nato pa javna telovadba na letnem telovadišču. Vse vaje so bile izvajane prav dobro. Ugajal nam je zlasti nastop domače družine, orodna telovadba, posebno pa skok ob palci, katerega še pri nobenem nastopu nismo videli. Po nastopu družine je govoril g. poslanec dr. Kulovec zbrani orlovski družini in ostalim o pomenu Orlovstva na kulturnem in gospodarskem polju. Po telovadbi je bila prosta zabava na Griču, kjer je sodelovala, kot med celoprireditvijo, črnomeljska godba.

Cela prireditve je bila prav dobro aranžirana, pokazala pa je tudi, da Orlovstvo v Beli Krajini ne spi, temveč da prav dobro napreduje.

Tolovajski napad.

V nedeljo, 25. m. m. se je vračala loška družstvena godba iz Polhovega gradca, kjer je sodelovala na prireditvi tamkajšnjega orlovskega odseka. Okoli pol 12. ponoči je dospela s svojim vozom do Lukmanove gostilne na Vrhniki. Tu stopijo nekateri člani v gostilno in ko popijejo nekaj pokalice, sedejo zopet na voz. Dva člana društvene godbe pa sta nekoliko zaostala in nista hotela na voz, da bi konji lažje vozili, ker se pri tej gostilni začelna hud klaneč. Ko pa stopita iz gostilne, hoteč za vozom, stopi naenkrat pred njiju šest močno oboroženih mož s klicem: "Ruke v vis!" Enemu izmed napadenih se je posrečilo ubežati napadalcem, drugega — Jožeta Isteniča — pa so napadali dobili v svojo sredo. Vsa tolpa je navlila nanj in ga neusmiljeno tolkla s pestmi in samokresi po glavi in po hrbtu, suvali so ga v život, raztrgali so mu čepico in suknuje in le po srečnem slučaju se je iztrgal iz rok napadalcem ter ušel skozi gostilniško vežo pri zadnjih vratih za svojimi tovariši. Ko je prispel do voza, je omedlel in se zavedel šele, ko je prišel voz v Dol. Logatec. Napadalcu so dobro znani Orjunaši; eden se je s svojo surovostjo posebno odlikoval in so ga priče točno spoznale.

Zdravniška preiskava je ugotovila več izdatnih poškodb. Seveda bo s to zadevo imelo opravka kazensko sodišče, ki bo imelo priliko točno ugotoviti identiteto napadalec.

Neurja.

V četrtek, 22. m. m. okrog pol 11. ure dopoldne je zadivjal nad Spodnjo Slivnico pri Grosupljem silen vihar. Zaplesala sta jugozapadnik in severovzhodnik. Nekemu gospodarju je v trenutku prevrnilo voz pšenice, ki jo je peljal z njive. Zanjice so se zatekle pod vezan kozolec posestnika Franceta Bavdka, ki ga je pa vihar podr. Ženske so zbežale, ko so videle, da se kozolec podira, Francka Ljubič pa je bila nekoliko prekasna in jo je stebrovje pokopalo pod seboj. Dobila je težke notranje poškodbe. Vihar je podr mnogo dreva ter pometal raz strehe veliko opek. Najbolj žalosten pa je pogled na polje, kjer je zlasti koruza vsa polomljena.

V Osičnici na Kočevskem ne poznamo toče. Le starejši jo pomnijo. Leta 1916. je pač nekaj klestila, pa le po nekaterih vaseh in ne hud. V četrtek, na dan sv. Magdalene, ob 1. pop. pa se je nebo nagloma stemnilo, da se skoro ni videlo čitati in vsula se je gosta in debela toča, da se po nekaterih vaseh skoro ne da spoznati, kaj je na njivah rastle. Posebno vasi Papeži, Belica in Bežgarij so popolnoma ob vsi letino. Ljudstvo je obupano in treba bo pomoči kakorkoli že!

Smrtna nesreča.

V Karlovcu so se igrali otroci na skladovnici hlodov. Pri tem je en hlod zdrknil s skladovnice in Sletnemu dečku Antonu Erdeljcu zmečkal glavo.

Umrla je

v deželni bolnici gospa Josipina Klavžar roj. Jež, vdova sprevednika drž. žel. Naj v miru počiva!

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh cenah:

500 Din	\$ 9.43
1,000 "	\$ 18.60
2,500 "	\$ 46.25
5,000 "	\$ 92.00
10,000 "	\$ 183.00

100 lir	\$ 4.05
200 lir	\$ 7.75
500 lir	\$ 18.50
1000 lir	\$ 35.75

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajna so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brozjavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

Pisma in poljiške naslovite nam!

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Established 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevoj po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Telefon: Canal 0098. Phone: Canal 0098.

Naročnina: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za Chicago, Kanado in Evropo: 6.00, Za pol leta 3.00.

Subscriptions: For one year \$5.00, For half a year 2.50, Chicago, Canada and Europe: 6.00, For half a year 3.00.

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno ker s tem veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

In kdo se zmeni zato...

Malokateri stan doprineše toliko krvavih žrtev za interese drugih, kakor revni delavski stan. Ni ga menda stanu, ki bi doprinašal več življenjskih žrtev, kakor je rudarski stan. Dnevno umirajo globoko pod zemljo, ne za svoje, temveč za koristi drugih.

Ravno je izdal zvezni rudarski urad statistično poročilo, v katerem poroča, da tokom prvih štirih mesecev v letu 1926 je bilo ubitih v premogokopih 814 premogarjev. Torej tokom kratke dobe štirih mesecev, ki znašajo komaj 120 dni, je dalo povprečno skoro do osem premogarjev svoje življenje dnevno. Premislite to!

Koliko je pa pohabljenih in ponesrečenih, izmed katerih je gotovo veliko takih, ki ne bodo za delo več sposobni, tega poročilo ne pove. V takih številkah torej plačujejo premogarji svoj krvni davek za interese drugih.

In kljub temu kapitalistični svet neprestano zabavlja čez "nezadovoljne" premogarje. Najmanjše prošnje premogarjev so jim preveč. Naj bi tisti, ki tako pišejo in mislijo o ubogih premogarjih, sami oblekli premogarjevo uniformo, zadeli na svoje rame njegovo orožje ter šli s tisto skromno malco kot hodi premogar na delo globoko pod zemljo, bi seveda kmalu drugače govorili.

Lahko je pisati in govoriti o premogarski "nezadovoljnosti" tistim, ki tega trdega dela, kakor ga mora globoko pod zemljo opravljati ubogi premogar, niso nikdar okusili, nikdar niso se dihal smrdljivega zraka globoko pod zemljo, nikdar se niso izpostavljali svojega življenja takim nevarnostim, kakor ga v majni premogar vsak dan. Takim, ki tega življenja, katerega mora živeti premogar vse življenje, ne poznajo, je lahko govoriti to in ono, da premogarji zahtevajo preveč itd.

Če pa včasih in boljše varnosti v premogokopih bi se lahko odpomoglo. Ze večkrat smo to povdarjali na tem mestu, da se poklicani faktorji, ki bi morali paziti na varnostne naprave, pri vsakem delu vse premalo zanimajo za take naprave po rudnikih. Koliko rudarskih nesreč je bilo zadnja leta! Niso se posušile solze ubogih sirot in vdov v enem kraju, že je počilo v drugem in vest je prišla, da je zopet toliko sto in sto rudarjev zgubilo svoje življenje. Ne trdimo, da je nesrečo mogoče vsikdar preprečiti, to je res nemogoče, a toliko nezgod in skoro vse enega in istega značaja, bi pa že pač morale dati povod, da bi se vlada jela bolj zanimati za take nezgode in skušala najti preventivna sredstva proti takim tako pogostim nezgodam, ki pobijejo na sto in in sto rudarjev vsako leto.

Pravimo, nezgode same bi morale biti gotovim zato poklicanim faktorjem zadostni klic, da bi se vrgli z vso energijo na preventivno delo proti takim dogodkom. Pa se kdo gane? Doslej se je o tem še jako malo slišalo.

Posebna zanimanja za zboljšanje takih razmer tudi ne bo preje, dokler ne bo delavstvo samo odločno zahtevalo, da se v tem oziru nekaj ukrene. Iz delavskih vrst samih bo moralo to priti. Zato je pa velevažno za delavce, da pazno sledijo političnemu delovanju in njegovemu toku. Predvsem je treba, da delavstvo vedno bolj krepi svojo politično moč. Da podpira ob času volitev svoje njim zveste kandidate, kateri naj potem za take stvari dvignejo svoj glas za delavski razred, za zboljšanje njihovih razmer itd. To, da delavstvo nastopa ob času volitev složno in solidarno, je kardinalna — pglavitna — dolžnost vseh delavcev.

Do vsega tega pa delavstvo ne bo prišlo, ako se ne bo, kakor smo to že omenili, samo živo zanimalo za svoje razmere.

Delavstvu je potrebno, da se izobražuje. Predvsem pa, da jači svoje lastno delavsko častopisje, katero piše in se poteguje za njihove interese. Tisk je velesila. Kapitalisti se vedno poslužujejo te velesile proti delavstvu. Zato je še večja dolžnost delavstva, da zvesto podpira njemu zvesto častopisje, kajti, ako mu to stoji na strani in na straži njegovih interesov, potem ima delavstvo v rokah silo, s katero paralizira sproti vse nakane svojih nasprotnikov; ki delujejo noč in dan, da bi ga pred javnostjo očrnili in mu vzeli dobro ime.

Delavstvo, v izobrazbi in pa tisku je tvoja moč! — n.

MANEVRI. Camp Grant, Ill. 13. avg.

Nashe vojaške vaje so že pri koncu. Jutri zvečer nas vlaki spet odpeljejo na vse kraje države Illinois. Danes smo imeli poslednji "hike" (marš) po brigadah. Vse je korakalo peški; celo brigadirji in polkovniki s svojimi štabi so marširali po pešeni cesti več kot eno miljo iz tabora. Ob določenem času so se štabi vsedli v avtomobile ter odvedli na prostor, kjer jim je divizijski komandant generalmajor Forman prebral povelje za izdelovanje zadnje "ofenzive" (odbijanja) "sovražnika," ki je z dvema divizijama namerjen "napasti" Camp Grant. Po prečitaniu divizijskega povelja so brigadirji poklicali svoje štabe za izdelovanje brigadnih povelj. Za tem so stopili v posvetovanje polkovniki s svojimi štabi in v teku ure je bil ves načrt izdelan in prečitan pred višjimi poveljniki in profesorji vojnih šol. Ob poldan smo se vrnili v stan k obedu. Cel tabor je bil dobro razpoložen, ker so s tem vaje oficijelno sklenjene. Danes popoldan in jutri pride "podiranje" šotorov, pospravljanje in priprave za odhod.

Odhod je najbolj dolgočasen, ker je treba čisto čakati ure in ure, preden je vsa priloga naložena in se mostvo vkrea v železniške vozove. Vožnja proti domu je neprijetna, malodane naporna in mučna, ker je vsakdor utrujen in ni možno sede spati. Tudi častnikom se ne godi mnogo bolje. Vozimo se navadno celo noč in še prihodnji dan dopoldneva. Vendar v živinskih vagonih, kakor je to navadno v Evropi, v Ameriki ne prevažajo vojaštva, niti med vojno ne.

Letošnje vaje so bile najlepše in najprijetnejše, kar sem jih tukaj doživel. Vreme je bilo ugodno, ne vroče in ne hladno in tudi dež nas ni posebej pačil, razun dva dni spočetka in pol dneva včeraj. Včeraj bi imela cela divizija iti na dolgi marš ter izostati dva dni in eno noč. Toda včeraj zjutraj ob šestih je začela strela razbijati in oblaki izražati svojo nezadovoljnost nad takim poveljem in elementom se je posrečilo, da je poveljnik ob osmih odredil, da vse vojaštvo ostane doma.

Letošnje vaje so bile najlepše in najprijetnejše, kar sem jih tukaj doživel. Vreme je bilo ugodno, ne vroče in ne hladno in tudi dež nas ni posebej pačil, razun dva dni spočetka in pol dneva včeraj. Včeraj bi imela cela divizija iti na dolgi marš ter izostati dva dni in eno noč. Toda včeraj zjutraj ob šestih je začela strela razbijati in oblaki izražati svojo nezadovoljnost nad takim poveljem in elementom se je posrečilo, da je poveljnik ob osmih odredil, da vse vojaštvo ostane doma.

vprežena, osobito ne v dvokolesne "carts," vozičke za strojne puške in howitzarje. Mule se teh čudnih ropotačev silno boje. Štiri možje niso kos eni muli. Bliskoma se njim izmuzne in v galopu dirja mula, bolj voziček praska in ropota za njo in skače čez jarke. Mula navadno beži k "picket line," kjer so pripeti vojaški konji, odmenjeni posameznim regimentom. To da bi ti videl, kako skačejo konji, ko privihra mula z dvokolesnikom in se nagloma vstavi, tako da voziček celo vrsto konj mahne po ozadju. Navadno konji polomijo noge droge in korita in cela tolpa jo mahne za neumno mulo z dvokolesnikom. Navadno jo vdarijo nazaj na vezbališče, kar še ostalim mulam prevrne možgane in na vse kraje divjajo konji, mule, dvokolesniki in vojaštvo. Kdor je na konju, skuša da spravi konja in sebe na "varno," kdor je peški išče zavetje. Kajti, ako te tolpa mulcev zajme in oklene, se ti zna goditi slaba. Saj veš, kako se počutiš, kadar te mulec "kickne," ko si med prijatelji.

Bog nam je bil letos dober. Smrtne nesreče ni bilo nobene, kar je skoraj čudovito, ako se vpošteva veliko število vojaštva, ki dan na dan rabi najnevarnejša morilna orodja. Ene mu vojak je padla bomba iz rok. Eksplozija mu je odtrgala tri prste na desni roki in zlomila nogo. Enega poročnika je vrigel konj med parado ter mu stopil na koleno. K sreči mu je zlomil le nogo nad kolonom in ne ranil kolena. Par oficirskih strežnikov tudi ima zlomljene roke, ker so se "igrali" z našimi konji.

Jaz se počutim izvrstno. Okrepil sem si duševne in telesne moči. Žal mi je le, da ne moremo ostati še štirinajst dni.

Stotnik Mažur.

DOPIS S POTA.

Ker je minulo že skoraj dva meseca, kar se ni ničesar slišalo od mene, se čutim č. iznega, da se zopet oglašim in izrečem iskreno zahvalo vsem zastopnikom in zastopnicam za požrtvovalno sodelovanje in gostoljubnost, katere sem bil v obilni meri deležen. Nadalje tudi lepa hvala vsem, ki so obnovili naročnino, ali pa list na novo naročili.

Zdaj se nahajam v Kansas City; to je približno pol pota od New Yorka do San Francisco, kamor sem namenjen s svojo "lizko." Ako mi bo zvesta do tja, sem radoveden.

Tukaj vlada vročina in huda suša. Hvala Bogu, da se slednje ne čuti pri rojakih v kletih, akoravno je že oktober blizu.

Vsem čitateljem prisrčne pozdrave.

Frank Kurnik, pot. zast.

ZALOSTNA SMRT SLOVENCA. Cleveland, Ohio. Poročati imam žalostno vest iz naše naselbine. V soboto, dne

Če smo v resnici narodni in zavedni Slovenci.

Amerikanski Slovenec je prejel od goriške Mohorjeve Družbe večje število knjig s prošnjo, naj bi jih razprodal med amer. Slovence in tako pomagal družbi, da ne bi trpela prevelike zgube vsled nerazprodanih knjig. Knjige so vsled svoje zanimive in poučne vsebine vredne vsega priporočila; njih cena je zelo nizka, štiri knjige za en dolar, ko je vendar sam kolektor toliko vreden. Že samo vsled tega je zeleti, da bi si jih omislil vsak zaveden amer. Slovenec.

Toda je pa tudi še drugi vzrok, radi katerega bi moral naročiti te knjige vsak Slovenec, ki ima le še trohico narodne zavesti in bratske ljubezni do trpečih Primorcev, ki ječijo v strašni italijanski sužnosti, pod kruto peto pobesnelega fašizma, ki na vso moč zatira slovenski življenj in ima namen velik del našega naroda z brutalnim nasiljem popolnoma uničiti.

Italijanski imperialistični fanatični nacionalizem kar divja sovraštva do Slovencev in sam ne ve, kaj naj stori, da jih čimprej zatire in uniči. Prepovedal jim je slovenske šole, prepovedal vsak pouk v slovenskem jeziku, celo v cerkvah je zabranjeno oznanjevati božjo besedo v slovenskem jeziku. Edino podjetje primorskih Slovencev, kjer ima še slovenski jezik zastrežnikov tudi ima zlomljene roke, ker so se "igrali" z našimi konji.

Ali naj jih mi v njihovi žalostni usodi, ki so na milost in nemilost zločinskega fašizma prepuščen, pustimo, kot da nam nič mar niso.

Če se še mi, njihovi bratje, ne bomo zanje brigali, kdo drugi se bo?

Slovenec je dobrega srca in rad pomaga, kjer je potreba. To se je že večkrat izkazalo. Toda, kdo pa je zdaj naše pomoči bolj potreben, kdo bolj nesrečno prizadet, kakor so na-

ši primorski rojaki? Oni niso pogorelci, katerim požar uniči domove in si sčasoma opomorejo in zopet postavijo druge. Niso prizadeti po toči in slabi letini, kateri sledi boljša letina in jim preti pomanjkanje le nekoliko časa in imajo upanje na boljše čase. Niso prizadeti po kaki povodnji, ki pusti za seboj slabe posledice le za nekaj let. Primorske rojake, te mučenike, je zadela še vse huja nesreča, še vse strašnejša usoda. Pod Italijo so postali popolnoma brezpravni, nimajo nikakih pravic, nikake svobode, nikake zaščite, prepovedano jim je slovensko govoriti, slovensko peti, mladino slovensko učiti. Slovenski jezik se na najhujši način preganja in zatira.

Zagrizeni in fanatični italijanski fašisti, smrtni sovražniki slovenstva, strahujejo naše ljudi, ropajo jih, pretepajo jih, ubijajo jih, z ricinovim oljem nalik del našega naroda z brutalnim nasiljem popolnoma uničiti.

Italijanski imperialistični fanatični nacionalizem kar divja sovraštva do Slovencev in sam ne ve, kaj naj stori, da jih čimprej zatire in uniči. Prepovedal jim je slovenske šole, prepovedal vsak pouk v slovenskem jeziku, celo v cerkvah je zabranjeno oznanjevati božjo besedo v slovenskem jeziku. Edino podjetje primorskih Slovencev, kjer ima še slovenski jezik zastrežnikov tudi ima zlomljene roke, ker so se "igrali" z našimi konji.

Ali naj jih mi v njihovi žalostni usodi, ki so na milost in nemilost zločinskega fašizma prepuščen, pustimo, kot da nam nič mar niso.

Če se še mi, njihovi bratje, ne bomo zanje brigali, kdo drugi se bo?

Slovenec je dobrega srca in rad pomaga, kjer je potreba. To se je že večkrat izkazalo. Toda, kdo pa je zdaj naše pomoči bolj potreben, kdo bolj nesrečno prizadet, kakor so na-

Ameriko je prišel pred 14 leti; doma je bil iz Dolenje vasi pri Ribnici. Tu zapušča žalujočo sopogo, dva otroka in enega brata, v starem kraju pa stariše. Bil je član društva sv. Janeza za Krstnika št. 37. JSKJ. Pogreb se je vršil v torek, dne 17. Kosi železa so odleteli do 200 t. m. Druga žalostna vest pa je, da je rodbini Ignacij in Mariji Kamin umrla hčerka Emilija v nežni mladosti treh let in devet mesecev. Bolna je bila 10 dni po nezgodi v St. Lukas bolnišnici. Preminula je 1. avgusta v Charity bolnici. Poročevalec.

Rossegger—Jos. Volc:

PRI GOSPODU STRICU V GOSTEH.

Svoja najlepša potovanja sem opravil brez denarja. Seveda sem imel pa vse drugo: lahke noge, jasne oči, veselo srce in zlato zadovoljnost. Če so me tlačali čevlji, sem jih sezul; če je deževalo, sem skočil v jezero, da nisem bil premalo moker, in če je bil prazen mo jmošnjček, sem si mislil, da je ves svet moja last. Ker so bili drugi, ki so živeli okrog mene, tudi uboge pare, sem jim pustil v užitek vodo in zrak, luč in vse, kar so rabili, zastoj; zase sem pa prosil le kosce kruha in prenočišča pod streho, kjer sem se bil oglašil. Redko se je zgodilo, da bi mi bil kdo odrekal. Le enega skopornika sem našel, vrednega, da ga ohranim v ljubeznivem spominu.

Takrat sva potovala skupaj dva. Moj tovariš je bil gimnazijec iz pete. Čudno, da si ni štel pod čast, skopaj potovati o pečitnicah z bore trgovskim učencem. Trgovski očenci so bili namreč od gimnazijcev zaničevani ko "štacunske miši," in gimnazijci spet od trgovskih učencev zaničevani kot

"bemački." To pot so bile pa slabe lastnosti obeh združene na meni, ker sem bil hkrati štacunska miš in beraček. Na svojem tovarišu pa nisem našel nobene slabe lastnosti: bil je pri sedemnajstih letih, vesel in zvest fantič, ki je izlegel že marsikako pesmico, kakor se to spodobi za dostojnega gimnazijca, pa je bil še tudi toliko dober, da je vzdihal, če sem mu jazbral katero nežnočutnih svojih, ali pa se je smejal, če sem mu pravil ali uganjal šale. Tudi v tem sva spadala lepo skup, ker sva imela oba prav malo denarja, zato pa prav veliko apetita na poti. Torej eno srce in ena duša, stvar s štirimi nogami, kakor je običaval reči moj prijatelj Rok.

Zelena Štajerska je bila za nami, mahala sva jo že po Koroski, in tudi ta je bila zelena, kar se nama je zdelo čudno.

"Le čakaj," je rekel moj prijatelj, "v tej deželi nama bo dobro. Greva v Zadnike; tam imam strica. Ondi se nastanišva, in nama bodo nekaj dni angelci godli. Gospod stric Makše ima v Zadnikih veliko posestvo in je zelo bogat mož."

"O prijatelj, ti si res nadarjen! Bogatega strica imas! Te sreče jaz nimam. Ali mi-

sliš da smem s teboj?" "Boš videl, kakšna zlata duša je to!" mi zatrudi Rok. Prej mitničar, zdaj v pokoju, si je kupil lepo posestvo. Vesel bo, da ga obiščeva. Če prav vem, sam nima otrok." "Toda, kaj bo rekla njegova žena," sem mu svetoval naj premisli.

"Oženjen tudi ni." "Počem je že bolj gotovo, da nima otrok." Junaško sva korakala proti Zadnikom in ko sva zagledala v globeli vitki zvonik, je rekel Rok: "No vendar! Zadnji čas je že bil. Meni že kruli po trebuhu."

Ta zadnja beseda je bila primerna prispodoba tudi mojemu občutku. Rekel sem prijatelju: "Rok, ti si izborni pesnik."

Nekako okoli tretje ure sva došla. Stričeva hiša je bila kakor gradič. Zidana je bila v francoskem slogu prejšnjega stoletja, zdaj pa že malo zanemarjena, tako da se je takoj videlo, nje posestnik da več na notranje ko na vnanje. Obsežna pristava je bila pred nama, in na dvorišču med vozovi se je kretal postaven mož v nočni suknji, s pipo v ustih. Za levo ramo je bil malo grbast.

"To je on!" mi je zašepetal Rok, stopil

naprej in rekel: "Gospod stric!" Mož se je okrenil in je bil prvi hip vidno začuden.

"Tristo medvedov," je vzkliknil potem in vzpel pipo iz ust. "Ti si pa Rokec — Preteto si zrastle!"

Krepko sta si stresla roki, in stric se je smejal prav glasno in veselo iz svojih sivih brk.

"In to je moj prijatelj!" me je predstavil Rok. Stric Makše je tudi meni stresel roko in zamrmral: "Me veseli. Gotovo se zanimata za kmetijstvo. Seveda mlada fanta. Kar z menoj, pokažem vama krave, nekaj sem jih ravno včeraj kupil. — Seve, južnala sta tako že."

V hipu nisva našla besedi, da bi mu bila trditve ovrgla, kajti brž je nadaljeval: — "Kajpak, zdrava želodeca, kakor ju imata pri vajinih letih. Mlad človek ne odriva kosila na 3. uro popoldne. Zdaj to pšeničko poglejta!" Povedel naju je k visoko naloženemu vozu, ki ga je pravkar par konj privleklo s polja. "To vama je zrnce, kaj? Nihče nima takega v Zadnikih. Potežkajta to klasje!"

"Človek je ugriznil vanje!" je rekel Rok "Kaj ne?" se je zasmejal stric in je bil zelo zgovoren.

Moj prijatelj mi je zašepetal tolažbo: "Saj bo kmalu malica — na ostajanje mleka in sira!"

Stric naju je povedel ven na polje. Dolga rjava nočna suknja in na glavi modra čepica, sivkasti lasje in zardelo, ožgano lice s košato brado ter male, presodne oči — vse to ni stricu slabo stalo. Znal je pa tudi govoriti tako vedro in še tudi šaljivo, da sva si obetala prav vesel večer. Ko smo prišli do njiv z zelenjavo, je potegnil Rok eno zelice iz grude.

"Kaj pa počneš?" ga je vprašal stric. "Sem mislil, da je repa," je rekel prijatelj in gledal v tisto stvar, ki je imela sicer prav bujno zelenje, mesto gomolja pa le nekaj suh repček.

"Ti sladkosnednež!" ga je podražil stric in ga s prstom potprel po rami. "Končno se je zvečerilo. Vrnili smo se domov, in stric je dejal: "Ali pijeta pivo? Pa pojdimo v krčmo. Balaž je gotovo nastavlil sveže." Nama je poskočilo srce.

Izjava jugoslovanskega poslanika

GLEDE POSREDOVANJA ZA OBSOJENE ZLOČINCE.

Ni je delikatnejše stvari, nego vmešavati se v pravne posle kake države. Celu najbolj nedolžna prošnja za pomilostitev se utegne smatrati kot drezanje v avtonomna prava države. Poleg tega ima v Zedinjenih državah vsaka država svoje lastno kazensko pravo in ne trpi niti, da bi se federalna vlada vmešavala v to pravo, kaj šele predstavnik kake tuje države, za katerega je posredovanje tem težavnejše, ker ne more priti direktno v stik s posamezno državo, ampak le preko State Department Federalne vlade. Zločinci, tuji državljani nimajo pravice zahtevati, da bi bili sojeni v svoji državi, ampak v tisti, kjer so izvršili zločin. Da lahko poslanik posreduje, mora imeti tehtne razloge in jasne dokaze, da je bila sodba izrečena v škodo njegove države ali kakega državljana.

Poslaništvo prejema nebroj prošelj od obsojencev, da jim izposluje pomilostitev, a navadno te prošnje niso dobro podprte s tehtnimi razlogi, in je zelo težko razbrati iz njih, ali govore istino, kajti vsak obsojenec smatra, da se mu je zgodila krivica. Poslaništvo je v nekaterih slučajih posredovalo, a večinoma brez uspeha, kajti izkazalo se je, da podatki obsojencev niso bili točni. In nato se nekateri naši ljudje jeze na poslaništvo, misleč, da neče pomagati tem nesrečnejšem.

V slučaju bednega Jukiča ni nikdo stvaril prijavil poslaništvu. Marljivo čitam naše in ameriške časopise po pet ali šest ur na dan, toda niti v enem listu nisem našel ni besedice o njem; članek g. Arthura Brisbane mi je prišel v roke šele po Jukičevi smrti. Prvo vest sem prejel od našega izseljeniškega komisarja, ki me je vprašal, mi je li poznana Jukičeva zadeva. Odgovoril sem mu, da mi ni poznana in sem ga prosil natančnejših podatkov. Odgovor je došel šele drugi dan okrog pete ure popoldne, torej je nekoliko ur pred Jukičovo smrtjo. Takoj sem odšel na State Department, da po možnosti izposlujem odgoditev smrtne kazni, toda bilo je že prepozno. V uradu ni bilo ob tem času niti enega višjega uradnika več.

Toda niti po Jukičevi smrti nisem miroval. Ako se že mrtvemu ne more več pomagati, je neprecenljive vrednosti, da se da zadoščenje pravici, ako je bila kršena. Dal sem zato konzulatu nalog, naj zadevo čim najvestneje preišče. Naš konzulat v San Francisco je na svoja poizvedovanja dobil od District Attorney, H. W. Edwardsa iz Ely, Nevada, dne 13. julija 1926 sledeči odgovor:

"Stanko Jukič je bil sojen na Ninth Judicial District Court

v White Pine County (Nebraska), radi uboja Jennie Madek, šestnajstletne deklice. Zato je bila uvedena sodna preiskava in Jukič je bil dne 24. marca 1925 spoznan krivim. Jukič je s pomočjo raznih odvetnikov predložil pritožbo na vrhovno sodišče (Supreme Court) te države, na Federalni District Court tega distrikta, in na U.S. Circuit Court of Appeals. Toda niti eno izmed navedenih sodišč ni našlo nikake pogreške v procesu; Jukič je bil torej pravilno obsojen. Na njem je bila zategadelj izvršena smrtna kazen v državnih jetnišnici v Carson City."

Iz tega jasnega odgovora se lahko izprevidi, da je bilo težko kaj opraviti. Časopisi lahko stvar po svoje razlagajo in se udajajo raznim občutkom srca, toda poslanik mora poznati predvsem zakon. Komur se zde ameriški zakoni prestrogi, mu je prosto, da se lahko vrne v domovino. Toda meni se zdi, da je največja in prva dolžnost nas vseh, klicati na ves glas našemu narodu zapoved božjo in naravno: "Ne ubijaj."

Toda pri tem ne zmorejo dosti niti države, niti poslaništva, niti konzulati. Tu je potrebno, da napno vse sile cerkev, šola, časopisi, društva in vsak posameznik — da vsi složno lečimo to globoko rano, ki peče nas vse.

Kadar čitamo statistiko zločinov raznih narodnosti tukaj, naš globoko zaboli v srce. Naš narod spremlja zla usoda. Muške, ki jih je skozi stoletja trpel, večna borba z njegovimi tirani, Turki, Madžari ali Nemci, je zapustila v naravi našega naroda sled srda in maščevalnosti. To so dejstva, ki jih moramo pri razsojanju zločinov upoštevati. Pri tem pa tudi ne smemo prezreti prilik, ki so dovedle do zločina, kajti pota ljudem do zločina in nedoumljiva. Nikdar ni zločinec sam popolnoma odgovoren za svoj čin. Mnogo odgovornosti leži na njegovi naravi, na pododovani čudi, na družbi, na zgodovinskem razvoju naroda, slabih zakonih, slabi socialni oskrbi in na stotine drugih okoliščinah. Vendar vse to ne odjemlje od storitelja zločina krivde in odgovornosti, kajti končno je vendarle on najodgovornejši činitelj; drugače bi se pač popolnoma ukinila vsakršna odgovornost in s tem razrušil temelj državnega in družabnega reda.

Malo dni po smrti nesrečnega Jukiča je izšlo njegovo pismo v časopisih. Čital sem to pismo in srce mi je havdala groza in sočutje. Ali pa pismo tudi v vsem odgovarja istini? Sodnikom bo pač lažje, da to presodijo, kakor ljudem, ki ne čujejo izpovedi prič.

Nekako istočasno sem v nekem kalifornijskem listu čital o zadevi Vukiča. Ni mi bilo jasno, kaj je na celi stvari, ker to je bila le polemika z nekim drugim listom, a razvidel sem, da se govori o rešitvi Vukiča od vešal. Izprevidel sem tudi, da je učinil ubojstvo, a ne preračunani roparski umor, ampak uboj iz jeze. To sem čital 9. junija, a 11. junija bi moral biti obešen. Ni bilo torej izgubljati časa, in odpravim se takoj na State Department, da po možnosti izposlujem odgoditev smrtne kazni in obnovno razpravo. S seboj nisem imel nikakih dokumentov, kakor samo Jukičovo pismo, da ga izkoristim v prilog Vukiča, in en izvod "Naroda," v katerem je bila omenjena polemika o Vukiču.

Prestavil sem gospodom eno i drugo in jih zaprosil, naj posredujejo pri Attorney General, da bo Vukiču odgodena smrtna kazen in se uvedla ponovna sodnijska razprava, kajti — utemeljeval sem — za izvedbo smrtne kazni je vedno dovolj časa, toda obuditi mrtvega ni več mogoče. Drugi dan nato sem prejel obvestilo od State Departmenta, da je Vukiču odgodena smrtna kazen in da se bo obnovila sodnijska obravnava.

To so samo gola dejstva. Ni namen tega članka, da bi zmanjševal zasluge odbora v Kaliforniji, ki se je zavzel za Vukiča. Priznam celo, da bi za stisko Vukiča niti ne zaznal, ako bi ne bilo tega odbora, ki se je prvi zganil, da reši Vukiča. Glavni namen tega mojega članka je, obrniti pozornost naše javnosti na zločine, zlasti na ubojstva, in se boriti proti njim.

Vukič še ni popolnoma rešen in prerano bi bilo, prerakati se, komu pripada lavorika zmagave. Imam izkušnje v tem, kajti vem, da je prišla neka oseba končno vendar na vešala, akoravno sem ji poprej izposloval

odgoditev smrtne kazni in obnovitev sodnijske obravnave. Zato je bolje, namesto prepira, složno delo, da Vukiča rešimo, ako je mogoče. Že v naprej se odrekam vsaki pohvali za to; zadostuje mi le, da ohranim svoj mir zbog izvršene dolžnosti.

Dr. A. Tresič-Pavičič,
izredni poslanik in polnočni minister.

GIBANJE PROTI SOVJETSKI VLADI V RUSIJI.

Ruski delavci so se naveličali diktatorstva židov, revoluciji niso neizogibna. — Uradniki hitijo iz Rusije, seboj jemljejo dragocenosti.

Berlin, Nemčija. — Mnogo se je pisalo zadnje dni po listih o revoluciji na Ruskem, večina teh poročil se pa je demantiralo kot neresnična. Pravi iz nič ni nič. Tudi ta poročila niso prišla iz nič, temveč so morala imeti neko podlago, ta je, da je resnica, da se je ruski delavec, tako tudi kmet, naveličal sovjetske vlade, mir, ki je slonel na bajonetih je ogrožen.

Iz Berlina poročajo, da uradniki sovjetske republike trumoma zapuščajo Rusijo, jemljejo tudi seboj svoje dragocenosti, zlasti denar, s katerim so si napolnili žepe, v službah pri vladi, zdaj ga pa bodo zapravili v buržuazijskih deželah. Med temi, ki so pokazali sovjetski Rusiji hrbet, je največ takozvanih delavskih komisarjev, ki bodo svetu povedali golo resnico o sovjetskem režimu. Nekli komisar, ki je tudi zapustil svojo domovino, je rekel, da je ruski delavec prišel do spoznanja, da mora z moskovskim režimom obracunati, drugače bo po njemu. Rekel je tudi, da so imeli tajna

zborovanja po gozdech, toraj ravno tako, kakor so imeli tajna zborovanja po kleteh, v času carskega režima. Kar pa je najvažnejše, komisar je tudi rekel, da sedaj je delavska organizacija tako silna, da ne bo imela več tajne seje, temveč bo javno zahtevala kar ji gre. Čitali smo, da Rusija finančno podpira angleške premarje, za kar "prostovoljno" prispevajo ruski delavci, kar pa ni res, tako pravi komisar, kajti vlada delavcem sama od plače odtegne. Vsa boljševiska propaganda po drugih državah se vodi z denarjem ruskega delavca.

ŠIROM SLOVENIJE.

Kralj kot krstni boter.
Kmetu Ljubi Glišiču v Visokem se je rodil osmi sin. Glišič je po starem običaju prosil kralja, da bi kumoval detetu. Kralj je prošnji ugodil in poslal na krst kot svojega zastopnika polkovnika Štefanoviča. Otroka so krstili za Aleksandra.

Spomenik padlim junakom
I. dobrovoljske divizije v bojih 1916 bodo odkrili dne 7. septembra t. l. v Medjidiji v Dobruđi.

25letnica ljubljanske cestne
električne železnice. V soboto, 31. julija je minulo 25 let, odkar je bila oddana promet v Ljubljani cestna električna železnica. Proslave so se udeležili vsi uslužbenci.

Umrj je dne 28. julija v Košanjevi g. Anton Pavčič, nadučitelj v pokoju. — Umrj je po dolgotrajni mučni bolezni tovarniški delavec Šimen Miceli. Godba. katol. delavskega društva mu je svirala na zadnji poti.

Iz Kranjske gore pišejo: Letovišče je napolnjeno. Nekateri družine so morale odpotovati, ker niso dobile stanovanja. V četrtek, 29. julija je sneg pobelil Julijske Alpe do višine

2000 m. Tukaj se je tudi mudil romunski kralj, ki je izstopil na malo južino v tukajšnjem hotelu "Razor." Tudi naš kralj se je peljal dne 25. julija prav do Erjavčeve kočee.

V Zegarju pri Kruševcu so slučajno odkrili doslej neznano podzemsko jamo. Po sredi jame teče potok, ki se zliva v prekrasno, penče se jezere, po kojem mrgoli raznih vrst živali. Vsa jama blesti v modrikasti svetlobi. Po jami je mnogo okamenelih kosti iz predzgodovinske dobe. Jamo, ki je do 4 m visoka in 10 do 15 m široka ter zelo dolga, preišče strokovnjaki.

Poročila sta se v frančiškanski cerkvi v Ljubljani g. Josip Klemenčič, trgovec in posestnik, in gđc. Julka Svetic, oba iz Kamnika.

Poroča. V župni cerkvi v Račeh na Gorenjskem je bil poročen 26. julija vseučiliški asistent g. dr. Valter Bohinc z gđ. Lenico Mlinar, rateško domačinko, ki je dovršila modroslovnafakulteto v Ljubljani.

Toča. Dne 22. julija popoldne je padala skozi pet minut po župniji Podgrad precej debela toča, ki je odbila veliko sadja in je napravila tudi na polju veliko škode pri žitu, kolikor ga še ni bilo požetega.

Svinec na trupla izredno dobro vpliva in nič ne razpadejo. V glavni cerkvi v Bremenu na Nemškem so kleti iz svineca. Nekateri mrljci v teh kletih so čez 400 let stari, pa so tako dobro ohranjeni in tako lahki, da jih lahko vzameš iz rakve, jih postaviš po koncu in jih poljubno nosiš sem in tja.

SLUŽBE ISČE

ženska za gospodinjstvo na farmi pri družini ali samec, bodisi pri Slovencih ali Nemcih. Pišite na naslov: Mrs. Helena Miklantz, Radley, Kans.

MALI OGLASI. HIŠE IN LOTE.

LASTNINA NA SEVERO-ZAPADNI STRANI, 248 čev. ob Foster pa tudi poleg 6 po 30 čev. lote za zid. bungalow, 1 blk. do Milwaukee Ave., 3 bloke do N. W. R. postaje, 3 bloke do šole, tlakovano in plačano, vse brez dolga. \$12,500, takoj \$5000, ostalo mesečno. Vprašajte 5147 Milwaukee Ave. Phone Palisade 0472. 923-12 in.

BUNGALOW, 5 SOB, porč za spat, centr. kurjava, blizu šole, 4944-48 N. Kilbourn Ave. Ph. Keystone 0530. 918-č do č

HIŠA, 2 stan. po 4 sobe, lepa okolica, garaža 2 kari, alley tlakovana; \$6650, takoj \$2500, popust ako več gotovine. 4150 N. Oakley Ave. 936-rt do sr

HIŠA, 4 sobe, moderno, klet, garaža za 2 kari, tlakovano, 6116 S. May St. 935-sr,čp

BUNGALOW 2 FLATA, 5 in 6 sob, vogal, lastnik 1. nadstr. 7759 Ridgewood Ave. Ph. 935-rt,čp

FARME NA PRODAJ

FARME V INDIANA, Ohio, Kentucky in Tennessee. Dobijo se pod lahkiimi pogoji, niska cena. Federal Land Bank, Louisville, Kentucky, pišite angleško. 915-10 in.

FARME NA PRODAJ od 5 do 40 akr. od \$150 do \$350 za akr. Dairy-men & Farmers Land Co., Miami Bank & Trust Co. Bldg., Miami, Florida. 924-č do č

60 AKR. dobra zemlja, 6 sob hiša, hlev, silo, shramba za koruzo, garaža, kokošnjak, White Water, Wis. D. Alex, 136 Sycamore, Milwaukee, Wis. 943-sr,čp

850 AKR. v Dixi ob glavni cesti, 6 milj od Abbeville, Georgia, lepo za živeti, trgovine, 200 akr. očičene, ravnina, Artesian studenc, \$10,000. Decatur Graham, lastnik Abbeville, Ga. 938-sr,čp

UGODNA PRILIKA.

PEKARIJA, delikatese, grocerija i. dr., 18 let na mestu, 9717 Commercial Ave. 920-č do č

28 SOB "rooming house", cena \$3000, rent \$300.00—816 Sheridan Rd., blizu Broadway. 942-sr,čp

STATE ROAD GAS STATION

Bungalow 5 sob, en akcr zemlje, garaža, 30x50, okrepčevalnica, vse leto kupnja \$5000. V. A. Place, Crown Point, Ind. 941-sr,čp

ROOMING HOUSE, 12 sob, grocerija, niska cena, gotovina ali obroki. 1430 W. Adams St. 939-sr,čp

SHOE BUSINESS, prodaja radi smrti gospodarja. Salkind, 3369 W. 26th Street. 933-sr do sr

NOTARSKA DELA.

Kupne pogodbe, pooblastila, afidavite in vse druge legalne listine izdeljuje rojakom za tu in stari kraj

JOHN JERICI,
Slovenski notar,
1849 West 22nd St., Chicago, Ill.

LOUIS COTIARD LUDVIG COTIARD

se priporočam rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištve ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!
2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.

K. ROPA
1710 W. 21st ST., NUDI SLEDEČE:
LES, HIŠA, 2 stan. po 6 sob, klet, podstrešje, kopalna soba; rent prinese \$70.00; cena \$6500.

LES, HIŠA, 4 stan., vse improvements, blizu cerkve in šole, zamenja za grocerijo, ali proti gotovini.

ZID, HIŠA, 4 stan., podstrešje, plin, elektrika in dr. Rent nese \$75.00. Cena \$8000. Nekaj takoj, ostalo na prvo vključbo.

80 AKR. FARMA v Wisconsin, tudi zamenja za hišo v Chicagi; 40 akr. obdelane, 20 akr. gozda, 20 akr. pašc, 12 glav živine, 3 konji, hiša 6 sob, hlevi in kompletno farmersko orodje in strofi, tudi Ford mašina.

NA PRODAJ HIŠA ZID, MODERNO, BLIZU ŠOLE IN CERKVE; CENA IZREDNO NIZKA. VPRASAJTE 1710 W. 21st ST., CHICAGO, ILL. sr,čp,s
K. ROPA

SLOVENCEM V JOLIETU!

Naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstne slovenske povestne knjige, molitvenike, angleške in slovenske; rožnevene in druge devocijone iz knjigarne Amer. Slovenca. Kdor kaj izmed tega potrebuje, naj se zglaš pri meni, ali pa mi naj sporoči in mu prinesem na dom.

MARKO BLUTH,
Zastopnik Amer. Slovenca,
512 N. Broadway St.
Joliet, Ill.

PRESKRIBITE SI

C A M E L

Vse najboljše v cigareti

PO PRIJETNI telovadbi ni nobena stvar tako oživljajoča kot lepo dišeče kajenje Camel. Kamorkoli grede Camels—k vodi, v gore, v urad—prinesejo s seboj veselje, popolno zadovoljnost v kajenju.

Nikdar še ni bila narejena nobena druga cigareta, ki bi razveselila okus tolikih milijonov, kajti Camels se izdelujejo iz najbolj izbranega tobaka. Camels zadovoljijo okus vsega, kar je najboljše v kaki cigareti, kajti tako mešanje, kot pri Camels, ni mogoče nikjer dobiti in za nobeno ceno. Camels

nikdar ne utrudijo okusa, nikdar ne zapustijo pookusa po cigaretah. Vsako leto izdelovalci Camels, ki je največja tobačna organizacija na svetu, potrošijo milijone za kakovost.

Dveh poti pri njih ni, Camels so največje veselje, imajo najboljšo tvarino, ki jo moremo dobiti od cigarete. Ako še niste našli najboljše cigarete, ponovite najbolj poznano kadižno vabilo, katero je bilo kdaj slišati—

Preskrbite si Camel!

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, WINSTON-SALEM, N. C.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tem potom naznanjamo prijateljem, znancem in sorodnikom zaostno vest, da nas je za vedno zapustil naš ljubljani sin

Ludvik Remsgar

v 13. letu svoje starosti. Pogreb je bil, dne 19. julija, na pokopališču v Waukeganu. Pokojni je bil član društva sv. Jozefa, šte. 53, mladinski oddelck.

Prav iskreno se zahvaljujemo vsem za tolažbo in vsem, ki so darovali cvetlice, pa tudi lepa hvala vsem, ki so se vdeležili pogreba.

Tebi nepozabni sin, oziroma brat, lahka naj Ti bo ameriška zemlja, mi te bomo imeli vedno v spominu. Počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti.

Zalužci ostali:

FRANK in MARY REMSGAR, stariši; JOSEPHINE, FRANCES, sestri; JERRY, FRANK in LEO, bratje.

North Chicago, Ill. dne 14. avg. 1926.

DR. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURG IN PORODNIK.

X ŽARKI. Zdravi vse bolezni hitro in uspešno. Specialist za zdravljenje vse moških, ženskih in otroških bolezni.

1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill. Ph. Armitage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo od 10-12.

"GOSPOD LISEC"

POVEST.

Spisal Dr. Fr. D.

Moravski Matijček se je takoj napovedal s tem, da je vrgel skoz lino palico in malho na tla. Ročno je potem prikobalca za njima in pred srditim Brdarjem je stal širokopleč, poraščen berač, kakešnega bi človek ne srečal rad na samem. Baš tedaj pa je stopil na dvorišče še neki drugi znanec Brdajev, birič, ki mu je od daleč molil uradno pisanje.

"Od sodišča za Vas," dejal je pobledelemu Brdarju. "Podpišite tukaj." Hitro je plačal Brdar pristojbino in podpisal, da odpravi neljubega obiskovalca; preletel je z očmi odlok, ki mu je napovedoval izvršilno dražbo na tožbo Vrbanovo. Temnilo se mu je pred očmi in mrzle kaplje so mu stopile na čelo; prijel se je za voz in kakor nesvesten strmел v pisanje. Berač Matijček pa je bil zavihnel malho in pasel zlorade oči na gospodarjevi stiski; zakaj bil je takoj uganil, kaj pomeni list. Zaničljivi smeh prosjakov je še huje podkuril Brdarjevo jezo.

"Poberi se mi, nesramni berač," zakričal je nad njim in stisnil krepkeje podajača.

"Berač," ponovil je Matijček in skremžil še zaničljiveje obraz in skomizgnil z rameni: "pred Bogom smo vsi berači; pred ljudmi so pa nekateri že, drugi pa še bodo."

Kakor siva strela je švignilo iz Brdarjevih oči.

"Poberi se mi! Proč od mojega hleva!" vpil je in vzdignil podajača, da je Matijček nehote stopil nazaj; a samo za jeden korak. Potehtal je gorjačo v zaraščeni desnici in nastavil jo proti podajaču.

"Kaj meniš, da se te bojim?" je dejal in zlobno se zagrohtal. "Saj ni to tvoj hlev; Vrbanov je in Bog ve katerega upnika še. Kmalu bova hodila skupaj. Če boš prijazen, povedal ti bom vse boljše hiše v treh farah. — Pusti podajača, saj snopja ne boš podajal to več, in pomeniva se pametno!"

Prijel je Brdarja in siloma ga vlekel pod vrt in govoril mu zaupno in skrivnostno: "Bodi pameten, Brdar, in poslušaj me! Jaz te imam rad, ker zmeraj kaj dobom pri tvoji hiši; zato povem samo tebi: V nedeljo teden bodo izpustili v Ljubljani lepega tička iz kletke, Prelaznika, tistega, ki je delal bankovce take, da jih dolgo še na Dunaji niso mogli spoznati."

Svitlo je pogledal Matijček Brdarja in čakal, kaj da poreče.

"Kaj to meni mar!" dejal je Brdar nekako osupel.

"Vraga, če tebi nič mar ni, komu naj pa bode. Po vsi Dobravi se govori, da ti bo vse prodano, ker te goni stari skupuh Vrban; vrag ga vzemi tudi v mojem imeni! Ali boš res rajši vzel babo in otroka, da bomo romali skupaj? Le pomisli, Brdar! Jaz grem pa v vežbo pogledat, če je kaj kosila."

Brdar je ostal sam in burne misli so ga obsule. Najprej se mu je vsillilo v spomin Liščev modrovanje, da denar ponarejati ni nič

posebno hudega, nič greh, ker se ne škoduje nikomur nič; a varovati se treba, da te ne zasačijo. On bi se pač varoval in lehko; kajti hiša stoji na samem, na griči, da se od daleč že vidi, kdo prihaja, kraj gozda, kamor bi se vedno lahko umaknilo. In bankovce bi spečeval v daljnih krajih, kjer ga ne pozna nih. če. Prišel bi kupčevati z živino, da bi se nikdo ne čudil, če bogati. V nekoliko mesecih bi se nabralo premoženja, da bi ne bilo treba skrbeti za bodočnost.

"Ata, ata!" priteknel je Janezek preplašen, "hudi Matijček je v veži; jaz se ga bojim. Zapodi ga s palico!"

"Nič se ga ne boj!" tolažil je oče in vzel dečka za roko, ki je še vedno držala sodnijski odlok. Jezen je vrgel list na tla in pohodil ga.

"Kakšno je vreme, Brdar?" klical je od vežinega praga Matijček, brisal si usta in pomaknil malho na hrbet. Brdar je poslal dečka k materi, pridružil se beraču in menil, da treba premisleka.

"Kakor se ti zdi," dejal je berač, dobro vedoč, pri čem da je. "Tebi sem povedal prve, ker se mi smiliš. Če si pa nočeš sam pomagati, pomagam jaz komu drugemu."

Tako sta stopala počasi z griča navzdol, ustavljala se in razgovarjala se živahno in oprezno.

"Ti naredi tako," dejal je naposled Matijček. "Tvoja starka naj speče hleb kruha iz pšenične moke in noter naj zapeče tri goldinarje za Prelaznika. Pojutrišnjem pridem jaz tod nazaj in vzamem hleb s seboj v Ljubljano. Vse drugo opravim jaz in v nedeljo teden popoldne ob dveh se dobimo v Ljubljano za Šempetersko cerkvijo."

Brdar je omenil boječe svoje denarne stiske in dražbe.

"Kaj dražba!" zavrnil ga je berač nejevoljen. "Prva dražba pa prvi oklic, to samo razdraži ljudi in jezike omaje. Ti ustavi dražbo! Obljubi Vrbanu, če treba, po petdeset od sto, da te pusti pri miru. Iz hleva prodaj junca; kajti od začetka boš potreboval denarja. S Prelaznikom boš moral ravnati lepo; krompirja ne bo jedel in vode ne pil. Meni boš posodil pojutrišnjem za Ljubljano sukno. Imaš kaj tobaka pri sebi?"

Molče mu je ponudil Brdar mehur in Matijček je pretresel vsebino.

Radost je sijala Brdarju iz oči, ko je pripovedoval ženi svojo srečo. "V ti-le izbi bo stanoval," je dejal, "ker se vidi na obe strani, po dolu in na cesto, in okno stoji visoko, da se od zunaj ne vidi noter. Ti mu boš dobro kuhala, da bo zadovoljen, jaz bom pa barantal. V enem letu, Lojza, sva na trdnem. Domačijo bova popravila, dolgove poplačala in prijetno živela in Janezek bo preskrbljen."

"A če te dobe?" dostavila je žena, katere se je takoj lotila huda skrb.

PRIPOROČAM SE

rojacom na Ely, Minn., da kdor potrebuje sveže rože in vence, dobi največjo izbero pri meni.

FR. PENGAL,

R. PAVLOSKI

Slovenski fotografist
719 No. Chicago St.
JOLIET, ILL.

Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost!

Vendar enkrat.

Pik: Ti, sedaj te pa poslednjič tirjam za tistih pet dolarjev, katere mi dolguješ, to je že preneumno.

Pok: O, hvala Bogu, vendar enkrat, sedaj bom imel vsaj mir.

Ni lagal.

Mornarjeva ljubica: Ti, ali je res, da imajo mornarji v vsakem pristanišču svoje ljubice?

Mornar: Kaj še, to ni mogoče, saj se ne ustavijo v vsakem pristanišču.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Vsega bo v izobilju.

Proletarec je nekaj podvomil o originalnosti razprav povodom nameravane ustanovitve slovenske svobodomiselnice organizacije, katero propagira novi urednik Glasu Svobode. Morda se je glede dopisa nekega Gaishka motil in Mr. Zvonko Novak ga hudo ošteje. Glede dopisov v št. 52. Gl. Sv., kjer sta podpisana milwauski svobodomiselnice in čikaška metla, pa se je težko zmotil, in o originalnosti podvomim tudi jaz ne zmenec se za to, da tudi mene obrca. Sicer je pa to stranska stvar.

Iz Milwaukeeja prihaja glas, da si morajo svoje razmere izboljšati delavci sami, kar bo precej pravilno. Pa poprašuje: Kako? In da bi kak delavec ne prišel na kako drugo misel, sugerira izboljšavanje z vso vehemenco. "Pred vsem," tlači v glavo, "se moramo otresti vseh tistih zastarelih idej, ki so nam jih vepili v starem kraju v srce. In te se sučejo okoli cerkve in črnih vran, ki frfotajo med nami ter nas božajo, dokler jim nosimo denar. Ali bržko pa to preneha, nas obsojajo in pošiljajo na dno pekla." Ker pravi "nas," je moral tudi on biti poslan na dno, pa se je moral otresti "idej" in se je resil, dasi velja prislovica: "Ex inferno nulla redemptio — iz pekla nihče ne pride."

Njemu se je "otresenje" celo iz pekla posrečilo. Drugim tudi. "Posamični napredni elementi," pravi, "so se jih že otresli. Veliko število Slovencev je že v Ameriki, ki ne dajo prav nič na vero in cerkev, še manj pa na duhovna." On bo "otresel" vse.

Čikaška metla udari na praktično plat: "Spojiti umsko dobro z materielno koristjo (pri prostozidarjih namreč) je narčrt, ki obeta dober uspeh." Prej je bilo čitati, da bodo uspehov deležni šele "zanamci," in se je moralo idealno stremljenje nekam poizgubiti. Sicer so pa besede po ceni.

Še nekaj veselja in — inteligence. Prosveta je poročala, da je v Mundeleinu ob procesiji "lilo, da je bilo veselje." To je bilo pravo veselje. Drugo veselje je gospoda doživela, ko je v gneči baje bilo izgubljenih mnogo čevljev, in "je polno čevljev in ženskih klobukov ležalo ob cesti, pogaženih in blatnih (zelo važno) in je kraj izgledal kakor bojišče." Tretje veselje pri pol milijona znorelih je učakal nezmoreli poročevalec in pisec, ko je nesreča zadela tudi veliko monštranco. Nočem ga imenovati lažnika, a vse kaže, da je stvar golo izmišljena, in bo pač tudi veselje izmišljeno, ko drugega ni bilo dosti.

Razni sirovi in prostaški izrazi pa kažejo na zelo visoko inteligenco, da je namreč prav nič ni, ako se pisac ne zadosti morda s to vrsto inteligence.

Temelj, ki ga ni. Vsaka dežela ima svoj kriminalni zakon. Glede smrtnih kazni je moralno vprašanje indifrentno. Posamezni slučajji se morajo tudi posamezno presoditi. Ako so na Angleškem obsodili na smrt žensko s tremi otroci, bo morda nekaj opravičbe, ako g. Molek malo pozabavlja čez "krščansko Anglijo."

Nikakor pa to ne zadene krščanske morale, čisto na napačnem pa je, ko trdi: "Na temelju krščanske morale gre zob za zob." Tak temelj je samole Molekov. V evangeliju je temelj krščanske morale. Tam pa stoji: "Slišali ste, da je bilo starim rečeno ... zob za zob ... jaz pa vam rečem ..." Kar ni, se pa naredi.

Presneta ploha.

Ploha v Mundeleinu, ki jo je baje poslal, kakor izgleda, Bog prav namenoma, da ustreže gotovim krogom, je tem krogom tako pri srecu, da bodo radi te plohe gotovo prišli še do vere na Boga, katerega drugače taji jo na vse kriplje. Morda je tudi to ona naravna pot, katero g. Molek nekaj noče prav u-meti.

Pa je poleg plohe tudi še grmada. K vsi sreči je bila samole procesija v Mundeleinu, a ker brez grmade vendar ne more biti, namreč Žarkometar, je pokliceal v spomin grmado, na kateri so pred 500 leti sežgali češkega reformatorja Jana Husa, in če bi že bili v Mundeleinu poskusili s kako grmado, bi jo bila pogasila tako srečna ploha s točo vred, ker to je poslal Bog, ki ga drugače na Lawndalu ni nikjer. Radi grmade je vsaka nevarnost izključena, a kaka ploha pa še utegne priti, da postanejo na Lawndalu verni, ali pa da jih s točo vred malo oklesti, ko mu bo že preveč "tiste neumnosti," da govori o Bogu samole tedaj, ko ga ravno potrebujejo.

Potrata časa in prostora.

V Prosveti pride od časa do časa McCabe do besede. V št. 150. je članek "Kaj je osebnost?" iz McCabovega spisa "The myth of immortality." Celo precej izobražen človek bo za golo informacijo iz te zmesi težko kaj izvedel, priprost delavec še manj. Brez vsake logične vezi je stavek poleg stavka. Kar v enem stavku trdi, to v drugem zopet podere.

Baje sta že pred štirimi ali petimi tisočletji v Aziji Buda in Konfucij prišla do zaključka, da je špekulacija glede vere potrata časa, kar so sprejeli potem tudi grški misleci, in stoji zadeva menda še dandanes na isti stopinji. To seve po McCabovi deležni šele "zanamci," in se je moralo idealno stremljenje nekam poizgubiti. Sicer so pa besede po ceni.

Še nekaj veselja in — inteligence. Prosveta je poročala, da je v Mundeleinu ob procesiji "lilo, da je bilo veselje." To je bilo pravo veselje. Drugo veselje je gospoda doživela, ko je v gneči baje bilo izgubljenih mnogo čevljev, in "je polno čevljev in ženskih klobukov ležalo ob cesti, pogaženih in blatnih (zelo važno) in je kraj izgledal kakor bojišče." Tretje veselje pri pol milijona znorelih je učakal nezmoreli poročevalec in pisec, ko je nesreča zadela tudi veliko monštranco. Nočem ga imenovati lažnika, a vse kaže, da je stvar golo izmišljena, in bo pač tudi veselje izmišljeno, ko drugega ni bilo dosti.

Razni sirovi in prostaški izrazi pa kažejo na zelo visoko inteligenco, da je namreč prav nič ni, ako se pisac ne zadosti morda s to vrsto inteligence.

Temelj, ki ga ni. Vsaka dežela ima svoj kriminalni zakon. Glede smrtnih kazni je moralno vprašanje indifrentno. Posamezni slučajji se morajo tudi posamezno presoditi. Ako so na Angleškem obsodili na smrt žensko s tremi otroci, bo morda nekaj opravičbe, ako g. Molek malo pozabavlja čez "krščansko Anglijo."

Nikakor pa to ne zadene krščanske morale, čisto na napačnem pa je, ko trdi: "Na temelju krščanske morale gre zob za zob." Tak temelj je samole Molekov. V evangeliju je temelj krščanske morale. Tam pa stoji: "Slišali ste, da je bilo starim rečeno ... zob za zob ... jaz pa vam rečem ..." Kar ni, se pa naredi.

V Krayn, Pa., naj se pokuka. Tam samouke, naj se pismouke, ki so obsodili vse kruke na peklske muke, nekdo po Prosveti cuka. Morda ga luna ru-ka? Tako sodi lesena kljuka.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO. Vsem našim naročnikom, prijateljem in dobrotnikom, kakor tudi vsem drugim rojakom po državi Illinois, Kansas in Colorado naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Kurmik, ki je pooblaščen pobirati naročnino, oglase in prodajati knjige naše knjigarne. Mr. Kurmik je pooblaščen pobirati naročnino za liste "Amerikanski Slovenec" in "Ave Maria."

Vsem ga najtopeje priporočamo in obenem prosimo vse rojake in naročnike, da mu grejo na roko pri njegovem težavnem delovanju za katoliški tisk. Uprava Amer. Slovenca.

VELIKA LETNA RAZPRODAJA

HLAČ

Več sto moških in dečjih hlač po čudovito znižanih cenah. Različne vrste, v vseh barvah in vzorcih, navadne velikosti, pa tudi za prav debele.

CENA SAMO

\$2.50 do \$8.00

Lahko prihranite od 25% do 33% na oblekah z dvojnimi hlačami, vsaki kos oblačila v naši trgovini za znižano ceno.

KRASNE OBLEKE PO

\$23.50; \$28.50; \$33.50; \$38.50

M. H. JELINEK, lastnik

COR. BLUE ISLAND AVE. & 18th ST., CHICAGO

Za one, ki živijo zunaj mesta je prav pravo, ako pridejo k nam kupovat ob torkih, četrkih in sobotah zvečer ali pa v nedeljo dopoldne.

Pomagajte bratom v Primorju!

KUPITE KNJIGE GORIŠKE MOHORJE VE DRUŽBE.

4 KNJIGE \$1.00

1. Kri mučenikov, zanimiva povest iz 3. s toletja po Kristusu.
2. Socialna čitanka vsebuje poučno beri lo za naše slovenske delavce. Vsakdo bi jo moral čitati.
3. Nevesta s Korinja, zanimiva kmečka povest.
4. Veliki koledar Goriške Mohorjeve Dr užbe, poln koristnih nasvetov in drugih zanimivosti.

Še nekoliko iztisov imamo v zalogi. Naši rojaki pridno segajo po njih in prodali smo jih že nepričakovano lepo število. To je znamenje, da so Slovenci v prvi vrsti dobrega srca in so takoj pripravljeni pomagati, kjer treba; to pa tudi kaže, da so knjige v resnici vredne petkrat toliko in da je vsak vesel, ki jih dobi in jih potem priporoči tudi drugim.

Kdor jih še želi dobiti in pomagati zatiranim primorskim Slovincem, naj nam takoj piše po knjige, dokler zaloga ne poide.

"Knjigarna Amerikanski Slovenec"

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

PRISTOPITE

k našemu 1927

VACATION CLUB

ki se baš sedaj ustanovlja.

First National Bank

Največja in najstarejša banka v Joliet-u.

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET